

Autor: Marek Martinkovič
Školitel: MUDr. Michal Janák

Oddělení plastické a estetické chirurgie Fakultní nemocnice Olomouc

ÚVOD

V naší studii jsme se zaměřili na závažné devastační úrazy ruky způsobené kotoučovou neboli cirkulární pilou. Operační a následná pooperační péče je velice náročná, zdoluhavá, vyžadující preciznost, trpělivost a individuální přístup. Je třeba si uvědomit že konečný funkční výsledek nezávisí jen od precizně provedeného chirurgického zákroku ze strany operátora, ale také od svědomité rehabilitace a celkové spolupráce pacienta.

CÍLE

Zhodnocení výsledků poskytované péče u pacientů po úrazech ruky na kotoučové pile na oddělení plastické a estetické chirurgie FNOL.

METODIKA

Jedná se o retrospektivní studii, do které byli zařazeni všichni pacienti ošetřeni na operačním sále plastické chirurgie pro úraz ruky na kotoučové pile v letech 2000 až 2020. Studie hodnotila věk pacienta, pohlaví, typ úrazu a případný abúzus, diferenciaci dominantní / nedominantní končetiny, lokalitu a stupeň poranění, typ operace, následné operace a dobu rekonvalescence – myšleno doba, za kterou se pacient vrátil do práce nebo ke svému hobby. Sesbíraná data jsme následně statisticky vyhodnotili.

Tabulka 1: základní údaje

Pohlaví	Počet	Pracovní úraz	Kouření
Muž	148 (96%)	22 (14%)	46 (31%)
Žena	6 (3%)	1 (16%)	2 (33%)

VÝSLEDKY

Celkový počet pacientů byl 154, z toho 148 mužů a 6 žen.

Průměrný věk 50 let.

Pracovních úrazu byl zaznamenán ve 24 (15%) případech, nepracovní úraz v 130 (84%) případech.

Kuřáků bylo celkem 48 (31%).

Dominantní ruku si poranilo 23% a z toho v 85% se jednalo o palec.

Nedominantní ruka si poranilo 77% případů, dominoval 2.-4. prst.

Rozsah poranění byl nejčastěji 3. stupně (88 pacientů), 2. stupně (59 pacientů), 1. stupně (7 pacientů).

Sekundární chirurgický výkon podstoupilo 36%.

Sekundární chirurgický výkon vzhledem k datu byl v roce 2000-2010 indikován u 39,75 % pacientů a v letech 2011–2020 u 29,75% pacientů.

Průměrná doba rekonvalescence vzhledem k stupni postižení byla u 3. stupně 7 měsíců, u 2. stupně 9,6 měsíců a u 1. stupně 3 měsíce.

Průměrná doba rekonvalescence vzhledem k datu úrazu byla v letech 2000 – 2010 celkem 9,49 měsíce a v letech 2011 – 2020 byla 5,7 měsíce.

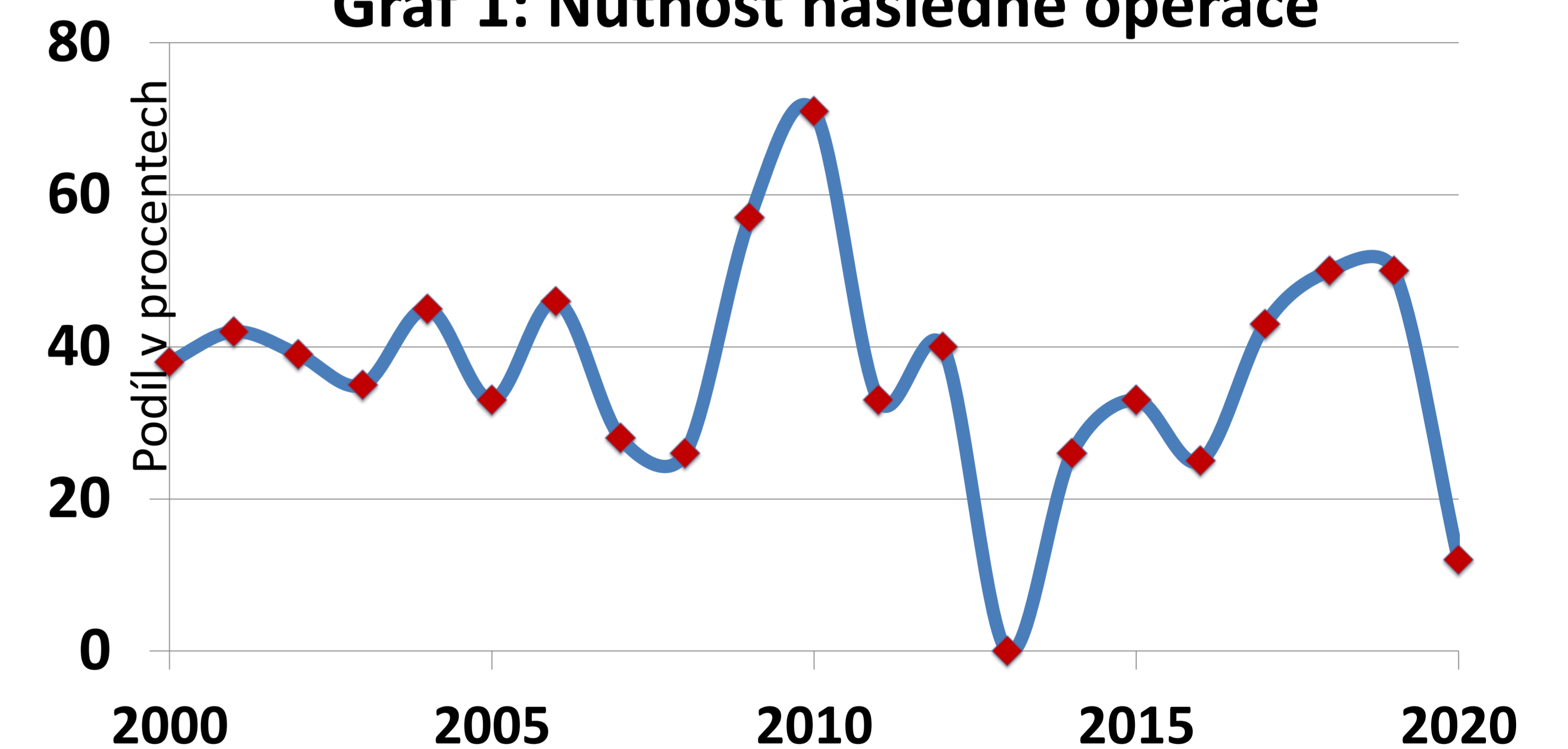

Obr. 1 a 2: stav po úrazu. Zdroj obou obrázků: Archiv PCHIR FNOL

ZÁVĚR

V sledovaném období dominovalo vzhledem k etiologii úrazu mužské pohlaví, které s tímto typem práce přichází do kontaktu poměrně častěji. O pracovní úraz se jednalo pouze v 15 %, co odpovídá vysoké bezpečnosti při práci v průmyslu. Průměrná doba rekonvalescence se v letech 2011-2020 snížila o 3 měsíce ve srovnání s předcházející dekadou a taky se snížila potřeba sekundárního výkonu o 10% z čeho se dá nejspíše vyvodit zvýšení efektivity individualizované léčby.

Graf 1: Nutnost následné operace

Graf 2: Doba rekonvalescence

